

Влада на Република Северна Македонија

МИНИСТЕРСТВО ЗА ЗЕМЈОДЕЛСТВО, ШУМАРСТВО И
ВОДОСТОПАНСТВО НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

ДРЖАВЕН ИНСПЕКТОРАТ ЗА ЗЕМЈОДЕЛСТВО

ГОДИШЕН ПЛАН ЗА ИНДИВИДУАЛНО СТРУЧНО
УСОВРШУВАЊЕ И ОБУКА НА СЕКОЈ ИНСПЕКТОР
ЗА 2021 ГОДИНА

Арх. Бр. 02-136/5

Датум: 15.09.2020 година

Место: Скопје (м.п.)

Изработил:
д-р Мери Петреска
Раководител на одделение

Проф. д-р Зоран Шапурик

В.Д. Директор, Државен инспекторат
за земјоделство

ВОВЕД

Во согласност со член 50, став (1) од Законот за инспекциски надзор („Службен весник на Република Северна Македонија“ број 102/2019) и член 10, став (2) од Закон за државниот инспекторат за земјоделство („Службен весник на Република Македонија“ бр. 20/09, 53/11, 164/13, 43/14, 33/15, 88/15, 149/15, 39/16, 172/16 и 83/18), директорот на Државниот инспекторат за земјоделство, донесува Годишен план за индивидуално стручно усовршување и обука на секој инспектор за 2021 година.

Со донесувањето на Законот за инспекциски надзор и Закон за државниот инспекторат за земјоделство е воспоставен целосно нов систем за развој и управување со инспекторите во инспекциските служби на централно ниво, со кои закони инспекторот има право и должност континуирано професионално и стручно да се усовршува и обучува, во согласност со потребите на инспекциската служба во која е вработен, преку генерички и специјализирани обуки.

Годишната програма за генерички обуки на инспекторите за 2021 година е изготвена од страна на Инспекциски совет (член 49 став (3) од Законот за инспекциски надзор), со арх. број 01-712/2 од 10.09.2020 година, користејќи ги наодите и препораките изнесени во Анализата на потребите за генерални обуки на инспекциските служби.

За спроведување на Годишна програма за генерички обуки на инспекторите за 2021 година се воспоставува внатрешна организациска единица за поддршка на обуката на инспекторите од инспекциските служби.

Специјализираните обуки за инспектори и средствата за нивна реализација, ги обезбедува инспекциската служба - Државниот инспекторат за земјоделство.

Со Годишниот план за индивидуално стручно усовршување и обука на секој инспектор за 2021 година се опишува областите и темите за обуките, целите кои треба да се постигнат, целните групи на учесниците, изворите на финансирање на обуките, како и начинот и времетраењето на реализацијата на обуките.

ЦЕЛ НА ПРОГРАМАТА ЗА ОБУКА

Главната цел на оваа Годишен план за индивидуално стручно усовршување и обука на секој инспектор за 2021 година, е надградување на основните компетенции и вештини на инспекторите, со што ќе се овозможи постигнување на високи перформансии помош во нивниот професионален развој.

1. Општи цели вклучуваат:

- Развивање и стекнување знаења за новитетите во законска рамка за инспекциски надзор,
- Унапредување на вештините за професионално однесување при извршување на инспекцискиот надзор,
- Изградба на личниот интегритет на инспекторите,
- Подобрување на вештините поврзани со инспекцискиот надзор.

2. Посебни (специфични) цели вклучуваат:

- целосна контрола во имплементирањето на материјалните законите во практиката доверени во надлежност на соодветните инспектори, применувајќи при тоа соодветни процедури пропишани со пропратните прописи наведени во програмата.

Целна група

Според својот делокруг на работа учесници на обуките ќе бидат:

- Државните инспектори за земјоделство и
- Државните фитосанитарни инспектори.

Реализацијата на Годишниот план ќе обезбеди инспекторите да се стекнат со нови и современи знаења и вештини, кои се од суштествено значење за нивната работа и значително ќе придонесат за подобрување на меѓусебната соработка и комуникација.

ОБЛАСТИ И ТЕМИ ЗА ОБУКА

Годишниот план опфаќа повеќе теми за стекнување знаења и вештини, распоредени во неколку области, според делокругот на надлежности што се утврдени согласно одредбите на материјалните закони по кои постапуваат државни инспектори за земјоделство и државни фитосанитарни инспектори.

Област 1 – Законодавство

1 - Државни инспектори за земјоделство:

Тема 1.1 – Начела и организација, права, обврски и овластувања на инспекторите и прекршочни одредби (*Закон за земјоделство и рурален развој*)

3 часа предавања/вежби

Тема 1.2 – Начела и организација, права, обврски и овластувања на инспекторите и прекршочни одредби (*Закон за квалитетот на земјоделските производи*)

3 часа предавања/вежби

Тема 1.3 – Начела и организација, права, обврски и овластувања на инспекторите и прекршочни одредби (*Закон за тутун и тутунски производи*)

3 часа предавања/вежби

Тема 1.4 – Начела и организација, права, обврски и овластувања на инспекторите и прекршочни одредби (*Закон за органско земјоделско производство*)

3 часа предавања/вежби

Тема 1.5 – Начела и организација, права, обврски и овластувања на инспекторите и прекршочни одредби (*Закон за земјоделско земјиште*)

6 часа предавања/вежби

Тема 1.6 – Начела и организација, права, обврски и овластувања на инспекторите и прекршочни одредби (*Закон за рибарство и аквакултура*)

3 часа предавања/вежби

Тема 1.7 – Начела и организација, права, обврски и овластувања на инспекторите и прекршочни одредби (*Закон за сточарството*)

3 часа предавања/вежби

Тема 1.8 – Начела и организација, права, обврски и овластувања на инспекторите и прекршочни одредби (*Закон за пасишта*)

3 часа предавања/вежби

Тема 1.9 – Начела и организација, права, обврски и овластувања на инспекторите и прекршочни одредби (*Закон за контрола на опојни дроги и психотропни супстанции*)

3 часа предавања/вежби

Тема 1.10 – Начела и организација, права, обврски и овластувања на инспекторите и прекршочни и казнени одредби (*Закон за виното*)

3 часа предавања/вежби

Тема 1.11 – Начела и организација, права, обврски и овластувања на инспекторите и прекршочни одредби (*Закон за семенски и саден материјал за земјоделски растенија*)

3 часа предавања/вежби

Тема 1.12 – Начела и организација, права, обврски и овластувања на инспекторите и прекршочни одредби (*Закон за квалитет и безбедност на ѓубриња, биостимулатори и подобрувачи на својствата на почвата*)

3 часа предавања/вежби

Тема 1.13 – Начела и организација, права, обврски и овластувања на инспекторите и прекршочни одредби (*Закон за производи за заштита на растенијата*)

3 часа предавања/вежби

II - Државни фитосанитарни инспектори:

Тема 1.1 – Начела и организација, права, обврски и овластувања на инспекторите и прекршочни одредби (*Закон за семенски и саден материјал за земјоделски растенија*)

3 часа предавања/вежби

Тема 1.2 – Начела и организација, права, обврски и овластувања на инспекторите и прекршочни одредби (*Закон за квалитет и безбедност на ѓубриња, биостимулатори и подобрувачи на својствата на почвата*)

3 часа предавања/вежби

Тема 1.3 – Начела и организација, права, обврски и овластувања на инспекторите и прекршочни одредби (*Закон за производи за заштита на растенијата*)

3 часа предавања/вежби

Тема 1.4 – Начела и организација, права, обврски и овластувања на инспекторите и прекршочни одредби (*Закон за здравјето на растенијата*)

3 часа предавања/вежби

Во согласност со член 50, став (2) од Законот за инспекциски надзор („Службен весник на Република Северна Македонија“ број 102/2019), во Годишен план за индивидуално стручно усовршување и обука на секој инспектор за 2021 година, се вклучени најмалку три генерички обуки од Годишната програма за генерички обуки на инспекторите за 2021 година е изготвена од страна на Инспекциски совет (член 49 став (3) од Законот за инспекциски надзор), со арх. број 01-712/2 од 10.09.2020 година, користејќи ги наодите и

препораките изнесени во Анализата на потребите за генерални обуки на инспекциските служби.

За таа цел, конкретни области и темите кои се идентификувани како слабите точки при постапување на инспекторите и неговата улога во извршување на квалитетни целите од Годишната програма за генерички обуки на инспекторите за 2021 година се вклучени следните:

Област 1 – Законодавство

Тема 1.2 –Инспекциски надзор (Упатство за начинот на спроведување на инспекциски надзор од Закон за инспекциски надзори)

Тема 1.3 – Начела и организација, постапки, одговорност и санкции (Закон за прекршоците)

Тема 1.5 – Канцелариско работење, архивско работење (Уредба за канцелариско и архивско работење)

Област 2 – Зајакнување на личните капацитети

Тема 2.1 –Компјутерска обработка на текст

Тема 2.2 –Компјутерска обработка и табеларни пресметки

ПРИЧИНИ ЗА ПРЕДВИДЕНИТЕ ОБУКИ

Со Законот за инспекциски надзор и Законот за Државниот инспекторат за земјоделство е утврдено дека Инспекцискиот совет и инспекциската служба ќе „воспоставува и одржува систем за стручно усовршување и обука на инспекторите во инспекциските служби...“, а последователно ќе се донесува „Годишна програма за генерички обуки на инспекторите“ и „Годишниот план за за индивидуално стручно усовршување и обука на секој инспектор..“

Главната причина за обучување на инспекторите е потребата од зајакнување на капацитетите на државната администрација за доследно спроведување на законските прописи во Република Северна Македонија, како еден од клучните предуслови во евроинтеграционите процеси на државата.

Предвидените области и теми за обука на инспекторите се резултат на Анализата на потребите за генерални и стручни усовршување и обуки, со која се идентификувани најрелевантните и потребни теми за обука, но и најефикасните методи за спроведување на обуките за инспекциската служба.

Стратешки основи на политиките за управување, координација и развој на човечките ресурси со практични и релевантни показатели за расположливите професионални потенцијали, способности и можности во Државниот инспекторат за земјоделство е соодветно јакнење и развивање преку обука и стручно усовршување за да врши организирани, ефикасни, квалитетни, функционални инспекциски надзори од соодветната областа на делување на територијата на Република Северна Македонија, стручно

оспособување и усовршување на своите вработени, зајакнување на владеењето на правото и организиранот криминал.

ФИНАНСИРАЊЕ

Финансирањето на спроведувањето на Годишниот план за за индивидуално стручно усовршување и обука на секој инспектор за 2021 година, ќе се организира со средства од Буџетот на Република Северна Македонија, наменски предвидени и распределени во буџетот на Државниот инспекторат за земјоделство, како и други извори вклучувајќи донации од меѓународни институции, кои тековно ќе бидат обезбедени.

Финансирањето на спроведувањето на Годишната програма за генерички обуки на инспекторите за 2023 година, ќе се организира со средства од Буџетот на Инспекцискиот совет.

Вкупните финансиски средства за реализација на Годишниот план за за индивидуално стручно усовршување и обука на секој инспектор обуки на инспекторите се проценети на 0,601 милиони денари. Имено, согласно законските прописи, секој инспектор е вклучен во годишниот план за стручно усовршување и обука. Имајќи во вид дека во овој момент бројот на инспектори е околу 106, а во просек секоја тема ќе биде презентирана во времетраење од еден ден, тоа значи дека ќе бидат испорачани околу 898 човек/34 денови обука во текот на годината, по просечна цена од 670 денари човек/ден.

НАЧИН И ВРЕМЕТРАЕЊЕ НА РЕАЛИЗАЦИЈА

Поради здравствените и епидемиолошки услови кои ги наметнува состојбата со вирусот COVID-19, класичниот начин на организирање на обуки во училишта, нема да се користи во текот на 2021 година. Во тој контекст, Годишниот план за за индивидуално стручно усовршување и обука на секој инспектор ќе се реализира со користење на електронска платформа за учење, која овозможува два начини за on-line учење:

- on-line учење во „живо“ и
- on-line обука, преку самостојно учење.

Планот за обука ќе ја реализираат односно обуките ќе бидат изведувани од административни службеници, вклучувајќи искусни инспектори од раководните нивоа, како и од надворешни стручни лица, кои треба да поседуваат соодветно искуство и знаење за модулот/темата на обука. Обучувачите треба да поседуваат професионални квалитети во смисла на репертоар на методи и техники на обука, да бидат организирани и систематични, да умеат да ги користат техничките средства кои се потребни, со силни вештини за комуникација, емпатија, толеранција, почитување на различностите и да поседуваат знаења и вештини за користење на електронска платформа за учење.

Воспоставувањето на ефективен и ефикасен систем на обука бара јасна распределба на функции, задачи и ресурси поврзани со обуките.

Директор на Државниот инспекторат за земјоделство, ја одобрува обука и врши надзор над нејзината имплементација; одобрува интерни акти поврзани со обука; номинира обучувачи од редот на вработените (од раководните нивоа и искусни инспектори од други нивоа); по потреба ангажира предавачи надвор од инспекторатот и идентификува можните извори на финансирање, неопходни за да се имплементира обуката.

Обучувачот, изготвува нацрт пропис за обука; ги идентификува целните групи (почетници и инспектори на кои им е потребно обновување на знаењата) го организира процесот на обука; изработува годишен план за обука и врши мониторинг на нивната имплементација; спроведува редовни анализи на потребите од обука; обезбедува соодветна литература за целите на обуката.

Обуките кои ќе бидат организирани преку електронска платформа во „живо“, ќе бидат организирани во групи од максимум 50 инспектори, а при самостојно учење нема ограничување на бројот на учесници.

Двата начини ќе бидат комбинирани употребени за реализација на секоја од темите предвидени во Планот. При тоа, за секоја тема ќе бидат организирани по две on-line „во живо“ обуки, кои ќе можат да ги следат максимум 100 инспектори. Доколку бројот на заинтересирани инспектори за одредена тема е поголем од 100, тогаш останатите инспектори ќе имаат можност, во предвидените термини, самостојно да ја завршат обуката. Од нив ќе се очекува преку дополнителна дисеминација, да ги споделат знаењата со колегите кои обуката ја следеле преку самостојно учење.

Вкупното времетраење за спроведување на Годишната обука ќе зависи од здравствените и епидемиолошки услови кои ги наметнува состојбата со вирусот COVID-19, поради што во оваа фаза не е можно точно да се предвиди потребното време за обуките организирани во училишница.

Вкупното времетраење за спроведување на Годишната обука се проценува на 34 работни денови односно 204 часови, односно, поделено поделени во групи посебно за инспекторите за земјоделство и посебно за фитосанитарните инспектори.

Обуките кои ќе бидат организирани on-line во „живо“, заради специфичноста на изведување на вакво тип обука, ќе се спроведуваат во две сесии со вкупно времетраење од 120-135 минути, односно по три училишни часа во еден работен ден, во согласност со временскиот распоред прикажан во табелата подолу.

ДНЕВНАТА програма е препорачано да биде концепирана согласно следните елементи:

- Еден ден од работниот дел на обуката ќе биде поделен на две сесии
- На почетокот од секоја обука ќе бидат посветени на Вовед во обуката и на детектирање на Влезно знаење на учесниците
- На крајот од секоја обука ќе бидат посветени на Евалуација на обуката и на детектирање на Излезно знаење на учесниците

Времетраењето на обуките кои ќе бидат организирани електронски преку самостојно учење, ќе зависи од индивидуалното темпо на секој учесник. Кај ваквиот начин на обука ќе биде определено само почетното и крајното време, односно периодот во кој таквата обука ќе биде достапна на електронската платформа, според временскиот распоред прикажан во табелата подолу.

Напомена: По завршување на обуката ќе се врши проверка на примената на знаењето од страна на учесниците и тоа преку еден од следните начини;

- o Доставување завршни тестови (квизови) – за учесниците и за нивните непосредни раководители, или во зависно од целната група и до директорот;
- o Завршните тестови (квизови), можат да бидат споделени електронски на крајот од обуката или во рамки на најавени/ненајавени посетите од страна на обучувачите.

Оценувањето на успешноста во следењето на обуката ќе се обезбедува од завршни тестови (квизови), а за успешно завршена обука ќе се смета доколку инспекторот точно одговори на најмалку две третини од поставените прашања во тестот (квизот).

Државниот инспектор ќе се смета дека успешно ја завршил програмата и планот, врз основа на сумарните податоците и информациите за степенот на реализација, а во согласност со пропишаните критериуми на оценување за успешност на инспекторите и тоа: над 95%- 15 бодови, 75-95% -10 бодови, 50-75%- 5 бодови и помалку од 50%- 0 бодови.

Секоја Тема од Годишниот план, ќе биде детално разработена со План за обука, кој ќе содржи:

- Назив на темата и вкупен број на часови
- Конкретни цели на темата
- Дидактички материјали
- Методи на обучување и активности за учење
 - o Активности на инспекторот
 - o Активности на обучувачот

Литература која ќе се користи на обуките се делови од горенаведените законски прописи, како и компјутерски програми, симулатори и друга потребна опрема.

Во текот на обуката ќе се употребуваат следниве методи и техники:

- Дискусија и разговор
 - Номинално – групна работа
 - Интернет пребарувања
 - Power point презентации
 - Други софистицирани техники
- Материјалите ќе бидат дистрибуирани по електронска пошта.*

Реализацијата на Годишната програма за генерички обуки на инспекторите го организира и спроведува Инспекцискиот совет и ќе се реализира со користење на новата електронска платформа за учење, која овозможува два начини за on-line учење: 1) во „живо“ и 2) преку самостојно учење.

ПРИЛОГ КОН ПЛАНОТ

Во Табела бр. 1 на прегледен начин е прикажана содржината на Годишен план за индивидуално стручно усовршување и обука на секој инспектор за 2021 година, времетраењето на темите, начинот на нивна реализација и временскиот распоред за нивно реализирање.

Табела 1. - Табеларен приказ на обуките

Реден број	Модул/Тема	Целна група (број на учесници)		Времетраење (часови)	Начин на реализација	Период - квартали			Проценети Финансиски средства		
		ДИЗ	ДФИ			I	II	III	IV	Буџет на органот	Други извори
1	Начела и организација, права, обврски и овластувања на инспекторите и прекршочни одредби (Закон за земјоделство и рурален развој)	57		6	on-line учење во „живо“ / on-line самостојно учење		X			X	X
2	Начела и организација, права, обврски и овластувања на инспекторите и прекршочни одредби (Закон за квалитетот на земјоделските производи)	57		6	on-line учење во „живо“ / on-line самостојно учење		X			X	X
3	Начела и организација, права, обврски и овластувања на инспекторите и прекршочни одредби (Закон за тутун и тутунски производи)	57		6	on-line учење во „живо“ / on-line самостојно учење		X			X	X
4	Начела и организација, права, обврски и овластувања на инспекторите и прекршочни одредби (Закон за органско земјоделско производство)	57		6	on-line учење во „живо“ / on-line самостојно учење				X	X	X
5	Начела и организација, права, обврски и овластувања на инспекторите и прекршочни одредби (Закон за земјоделско земјиште)	57		6	on-line учење во „живо“ / on-line самостојно учење				X	X	X
6	Начела и организација, права, обврски и овластувања на инспекторите и прекршочни одредби (Закон за рибарство и аквакултура)	57		6	on-line учење во „живо“ / on-line самостојно учење	X				X	X
7	Начела и организација, права, обврски и овластувања на инспекторите и прекршочни одредби (Закон за сточарство)	57		6	on-line учење во „живо“ / on-line самостојно учење	X				X	X

8	Начела и организација, права, обврски и овластувања на инспекторите и прекршочни одредби (Закон за пасишта)	57		6	on-line учење во „живо“ / on-line самостојно учење	X			X		X
9	Начела и организација, права, обврски и овластувања на инспекторите и прекршочни одредби (Закон за контрола на општин дрвни и психотропни супстанции)	57		6	on-line учење во „живо“ / on-line самостојно учење	X			X		X
10	Начела и организација, права, обврски и овластувања на инспекторите и прекршочни и казни одредби (Закон за пилото)	57		6	on-line учење во „живо“ / on-line самостојно учење		X		X		X
11	Начела и организација, права, обврски и овластувања на инспекторите и прекршочни одредби (Закон за семејски и саден материјал за земјоделски растенија)	57	49	6+6	on-line учење во „живо“ / on-line самостојно учење		X	X	X		X
12	Начела и организација, права, обврски и овластувања на инспекторите и прекршочни одредби (Закон за квалитет и безбедност на ѓубрива, биоземулатори и подобрувачи на својствата на почвата)	57	49	6+6	on-line учење во „живо“ / on-line самостојно учење		X		X		X
13	Начела и организација, права, обврски и овластувања на инспекторите и прекршочни одредби (Закон за производи за заштита на растенијата)	57	49	6	on-line учење во „живо“ / on-line самостојно учење			X	X		X
14	Закон за здвљење на растенијата									X	
15	Инспекциски надзор (Упатство за начинот на спроведување на инспекциски надзор од Закон за инспекциски надзори)	57	49	6	on-line учење во „живо“ / on-line самостојно учење	X					X
16	Начела и организација, постапки, одговорност и санкции (Закон за прекршоци)	57	49	6	on-line учење во „живо“ / on-line самостојно учење		X				X

17	Канцеларско работење, домашно работење (Уредба за канцеларско и архивско работење)	57	49	6	он-лине учење во „живо“ (on-line самостојно учење)	X			X
18	Компјутерска обработка на текст	57	49	6	он-лине учење во „живо“ (on-line самостојно учење)		X		X
20	Компјутерска обработка и табларни пресметки	57	49	6	он-лине учење во „живо“ (on-line самостојно учење)		X		X